

بررسی آزمایشگاهی رفتار کامپوزیت‌های سیمانی الیافی توانمند

محمد حسین تقی (دانشجوی دکتری)

هاشم شویغمدار* (دانشیار)

دانشکده‌ی مهندسی عمران، دانشگاه فردوسی

علی خیوالدین (استاد)

دانشکده‌ی مهندسی عمران، دانشگاه سمنان

مهمنگی عمران شریف، (زمستان ۱۳۹۷) دوری ۲ - ۳، شماره ۱ / ۴، ص. ۶۳-۶۴

کامپوزیت‌های سیمانی الیافی توانمند، یکی از انواع مصالح نوین در صنعت ساخت هستند، که شناسایی و بررسی مشخصات رفتاری آن‌ها به دلیل کمبود اطلاعات، نیاز به مطالعات آزمایشگاهی دارد. در پژوهش حاضر، به ارزیابی رفتار کششی، فشاری و خمشی مصالح ذکر شده با استفاده از مطالعات آزمایشگاهی پرداخته شده است. در آزمایش‌های انجام شده از ۵ نمونه مختلف HPFRCC با ۳ نوع الیاف متفاوت به صورت فقط الیاف و ترکیبی با میزان حجمی ۱/۵٪ حجم بتن در مخلوط ملات استفاده و به ارزیابی رفتار سخت‌شوندگی کرنش و مقایسه با بتن معمولی پرداخته شده است. نتایج نشان می‌دهد که مقاومت کششی نمونه‌های HPFRCC بین ۸ تا ۵ برابر مقاومت کششی و کرنش نهایی بین ۷۰ تا ۱۰۰ برابر کرنش نهایی نمونه‌ی بتن معمولی افزایش یافته است. عامل طاقت حاصل از آزمایش خشن نمونه‌های HPFRCC بین ۵ تا ۹ برابر طاقت بتن معمولی محاسبه شده است. همچنین متوسط مقاومت فشاری و کرنش نهایی نمونه‌های HPFRCC به ترتیب ۱/۸۳ و ۲/۹۴ برابر مقاومت فشاری و کرنش نهایی بتن معمولی است.

saghafi.mh@stu.um.ac.ir
shariatmadar@um.ac.ir
kheyroddin@semnan.ac.ir

وازگان کلیدی: کامپوزیت‌های سیمانی الیافی توانمند (HPFRCC)، آزمایش کشش مستقیم، سخت‌شوندگی کرنش، ضریب طاقت خمشی.

۱. مقدمه

یک نوع خاص از کامپوزیت‌های سیمانی الیافی هستند که علامت مشخصه‌ی آن‌ها، رفتار سخت‌شوندگی کرنش در کشش پس از اولین ترک‌خوردگی است که با ترک‌های چندگانه تا رسیدن به کرنش‌های نسبتاً زیاد همراه می‌شود. افزودن الیاف به صورت گسته در بتن باعث افزایش ظرفیت کرنش کششی می‌شود که این امر به دلیل ایجاد عملکرد پل‌زدگی الیاف در مقایسه با بتن‌های معمولی است.^[۱] اما با افزایش تغیرشکل، بتن الیافی ترک‌خورد دقادره به تحمل تنش‌های ایجاد شده در اطراف ترک‌ها نخواهد بود و پس از رسیدن به مقاومت اولین ترک‌خوردگی از خود رفتار نرم شدنگی کرنش کششی مطابق شکل ۲ نشان می‌دهد. بنابراین عملکرد کلی عناصر بتن الیافی به نحوی توزیع الیاف در بتن وابسته است. در واقع، الیافی که به طور مناسبی توزیع نشده باشند، در تحمل تنش‌های کششی ناشی از بارهای اعمالی مؤثر نخواهند بود.^[۲] همچنین افزایش میزان الیاف فولادی در بتن بیش از ۲٪ می‌تواند باعث جداسازی الیاف و افزایش میزان هوای داخل بتن شود. از این رو کارآمدی الیاف در تحمل تنش‌های کششی و خمشی تحت تأثیر قرار خواهد گرفت. از دیدگاه مفهومی می‌توان این چنین بیان کرد که افزودن الیاف به‌تهاایی، روشی کارآمد جهت دست‌یابی به مقاومت کامپوزیت نیست.^[۳] در HPFRCC عدم وجود درشت‌دانه‌ها و میزان زیاد الیاف با توزیع مناسب، منجر

کامپوزیت‌های سیمانی الیافی به صورت موادی مرکب با دو مؤلفه‌ی اصلی، شامل الیاف و ملات تعریف می‌شوند (شکل ۱). ملات، صرف نظر از اینکه خمیر یا بتن باشد، شامل سنگ‌دانه‌ها و مواد افزودنی ویژه است. حفره‌های هوا نیز که در طول عمل اختلاط در ملات محبوس می‌شوند، جزئی از آن به حساب می‌آیند. الیاف نیز دو میان مؤلفه‌ی اصلی تشکیل کامپوزیت است. الیاف و ملات به سبب وجود پیوستگی با یکدیگر کار می‌کنند که منجر به تشکیل یک کامپوزیت قوی می‌شود. روشی که برای تعریف کامپوزیت سیمانی الیافی در رده‌ی مصالح توانمند به کار می‌رود، بر مبنای شکل منحنی تنش - کرنش کششی آن قرار دارد (شکل ۲). اگر منحنی تنش - کرنش، نشان‌دهنده‌ی رفتار سخت‌شوندگی کرنش بعد از مرحله‌ی ترک‌خوردگی اولیه باشد، در رده‌ی مصالح توانمند قرار می‌گیرد. در غیر این صورت، برای یک کامپوزیت سیمانی الیافی معمولی، منحنی تنش - کرنش با رفتار نرم شوندگی، کرنش بالاگله پس از نخستین ترک‌خوردگی است. این موضوع در شکل ۲ مشاهده می‌شود. لذا می‌توان گفت که کامپوزیت‌های سیمانی الیافی توانمند (HPFRCC)^[۴]

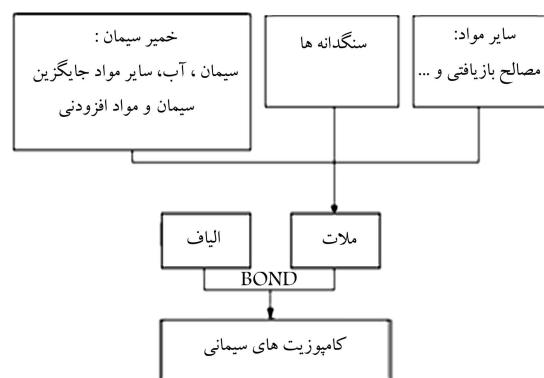
* نویسنده مسئول

تاریخ: دریافت ۱۳۹۵/۸/۸، اصلاحیه ۱۹، ۱۳۹۵/۱۰/۱۰، پذیرش ۱۱/۱۱/۱۳۹۵

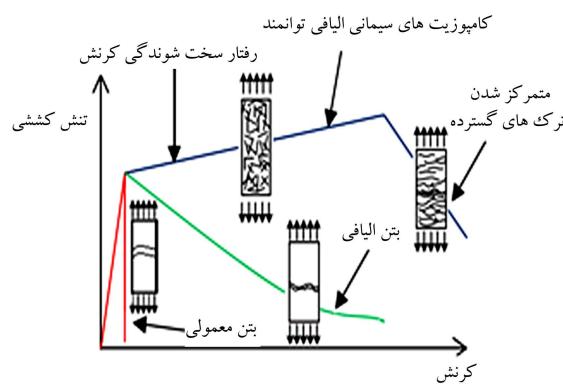
الیاف سلولزی (ناشی از الیاف چوب) و الیاف ترکیبی فولادی و سلولزی پرداخته و نتایج نشان داد که HPFRCC با الیاف فولادی، بهترین عملکرد را از خود نشان می‌دهد، همچنین الیاف سلولزی، به تهابی طاقت خمشی را در بتن معمولی تغییر نمی‌دهند، ولی در نمونه‌های ترکیبی، عملکرد مشترک مشتبه بین الیاف فولادی و سلولزی سبب افزایش طاقت می‌شود.^[۸] در مطالعات آزمایشگاهی دیگری (۲۰۱۶) نیز درخصوص مشخصات کامپوزیت‌های پایه سیمانی و روباره‌های گذاره‌بی قلیابی (GGBS)^[۹] مسلح با الیاف پلی‌ایتانن با مقاومت بالا، به منظور تعیین مشخصات مکانیکی کامپوزیت، مجموعه‌ی از آزمایش‌ها شامل: آزمایش تعیین چگالانی، فشار و گشتن تک محوری انجام شده است. نتایج آزمایش‌ها حاکی از آن است که کامپوزیت GGBS نسبت به کامپوزیت پایه سیمانی، ظرفیت کرنش کششی بالاتری با عرض و فواصل ترک‌های کمتر از خود نشان می‌دهد.^[۹] در سال ۲۰۱۴ نیز به طراحی، ساخت و بررسی خصوصیات کششی، فشاری و خمشی کامپوزیت‌های سیمانی توانمند با الیاف پلی و نیلیکل پرداخته شد و نتایج نشان داد که رفتار منحصر به فرد مواد مذکور در گشتن، خمش و ظرفیت کرنشی بسیار زیاد ناشی از ترک خوردگی متعدد است.^[۱۰] ظرفیت کرنش بالای مصالح مذکور، آن‌ها را برای استفاده در مفصل خمیری اتصالات تیر به ستون تحت تعییرشکل‌های غیرکشسان بزرگ و کاهش مقدار آرماتورهای عرضی ایده‌آل ساخته و همچنین در ساخت عناصر سازه‌ی، نیاز به آرماتورهای عرضی ویژه با استهلاک ارزی بالا و خاصیت کاهش سختی پایین‌تر را برطرف کرده است.^[۱۱] برخی پژوهشگران نیز در سال ۲۰۱۶ به بررسی آزمایشگاهی و کاربرد کامپوزیت‌های سیمانی الیافی توانمند در مقاومت‌سازی اتصالات تیر به ستون پل‌های راه‌آهن با قاب‌های صلب پرداختند و نتایج نشان داد که رفتار اتصالات تیر - ستون خارجی بهسازی شده با پاتل‌های HPFRCC سبب ۹۳٪ افزایش شکل‌بندیری، ۴۵٪ افزایش مقاومت جانی نسبت به اتصال بتن معمولی می‌شود.^[۱۲] همچنین در پژوهش دیگری در همان سال، به بررسی اثر استفاده از مصالح HPFRCC در تیرها و قاب‌های بتنی پرداخته شد و نتایج حاصل از آزمایش‌ها افزایش ظرفیت باربری و تعییرشکل نهایی تیرها و قاب‌های HPFRCC را نشان داد. علاوه بر این، افزایش طول و ظرفیت دورانی مفاسل خمیری در تیرها و قاب‌های HPFRCC نسبت به نمونه‌های مشابه بتنی از سایر نتایج پژوهش مذکور بوده است.^[۱۳] از آنجایی که انجام آزمایش کشش مستقیم جهت بررسی رفتار سخت‌شوندگی کرنش و نیز ساخت HPFRCC با مصالح موجود در کشور تاکنون انجام نشده و با توجه به اینکه پژوهش‌ها در مورد تأثیر الیاف ترکیبی در رفتار HPFRCC بسیار محدود بوده است؛ لذا در پژوهش حاضر، ضمن ارائه طرح اختلاط HPFRCC با هدف دست‌یابی به رفتار سخت‌شوندگی کرنش به انجام آزمایش کشش مستقیم جهت دریافت پاسخ نتش - کرنش بعد از بار ترک خوردگی و بررسی خصوصیات مکانیکی کششی، فشاری و خمشی HPFRCC پرداخته شده است.

۲. اهمیت تحقیق

اگرچه مطالعاتی درباره‌ی مقاومت فشاری و خمشی بتن الیافی و HPFRCC انجام شده است، اما پژوهش در مورد روش به دست آوردن پاسخ نتش - کرنش کششی HPFRCC جهت بررسی رفتار سخت‌شوندگی این مصالح بسیار کم صورت گرفته است. همچنین مطالعات بسیار محدودی در رابطه با خصوصیات مقاومت کششی، فشاری، و خمشی HPFRCC در کنار هم، تأثیر نوع الیاف و الیاف ترکیبی در این مشخصات صورت گرفته است. در پژوهش حاضر، پاسخ فشاری HPFRCC با

شکل ۱. دو مؤلفه‌ی اصلی تشکیل دهنده‌ی کامپوزیت شامل ملات و الیاف.

شکل ۲. مقایسه‌ی رفتار کششی بتن معمولی، بتن الیافی و HPFRCC.

به تأمین خاصیت سخت‌شوندگی کرنش با ترک‌های ریز مضاعف و ظرفیت بالای ۱۱٪ تا ۱۵٪ به همراه افزایش شکل‌بندیری سازه می‌شود.^[۱۴] همچنین مشکلات ناشی از خاصیت شکنندگی بتن‌های متعارض، نظریه خردشکنی، قلاوه‌کن شدن و گسیختگی پیوند بتن می‌تواند متوجه شود، بلکه باعث HPFRCC نه فقط باعث بهبود رفتار پس از ترک خوردگی می‌شود. در دهه‌ی ۱۹۶۰، بررسی تأثیر افزایش پیوند تاماسی بتن و آرماتورها نیز می‌شود. در دهه‌ی ۱۹۷۰، بررسی تأثیر الیاف فولادی در کاهش شکنندگی بتن در دستور کار قرار داده شد،^[۱۵] و روند مذکور با کاربرد سایر ایالات ادامه یافت و در سال‌های اخیر، ترکیب انواع الیاف با طول‌های مختلف در دستور کار قرار گرفت. گسترش دانش در خصوص چگونگی تأثیر الیاف در ملات، منجر به تدوین توصیه‌هایی در مورد طراحی سازه‌ی توسط مؤسسه‌ی RILEM شد.^[۱۶] در سال ۲۰۱۰،^[۱۷] نیز به منظور درک بهتر رفتار سخت‌شوندگی کرنش HPFRCC تحت بارهای فشاری تک محوری، دومحوری و سه محوری، آزمایش‌هایی انجام شد و نتایج حاکی از آن بود که استفاده از الیاف کوتاه‌تر می‌تواند به طور عمده‌ی مقاومت و شکل‌بندیری را تحت مسیرهای بارگذاری تک محوری و دومحوری افزایش دهد. همچنین نتایج نشان داد که آثار فشارهای محسوس‌شدنگی به‌واسطه‌ی الیاف در آزمایش‌های فشاری سه محوری که در آن‌ها فشارهای محسوس‌شدنگی خارجی ریزت‌باشی هستند، اندک است. همچنین در سال ۲۰۱۰، به بررسی آثار اندازه‌ی ذرات سنگ‌دانه‌ها در رفتار HPFRCC پرداخته شد و ۴ نوع سنگ‌دانه با اندازه‌ی ذرات مختلف با استفاده از طرح اختلاط مشابه حاوی ۲٪ حجمی الیاف فولادی دو انتهای قلاب و پیچشی ارزیابی شد و نتایج نشان داد که مقاومت فشاری در سنگ‌دانه‌های ریزتر به طور قابل توجهی بیشتر بوده است.^[۱۸]

در سال ۲۰۱۳ نیز به بررسی رفتار خمشی HPFRCC با الیاف فولادی،

بتن الیاف استفاده شده است. میزان الیاف مورداستفاده در پژوهش حاضر براساس بیشینه مقادیر توصیه شده در مطالعات پیشین، بوده است.^[۱۲]

استفاده از نمونه‌های استوانه‌بی، آزمون کشش مستقیم با ارائه‌ی روشی جدید برای تعیین مقاومت کششی و آزمون‌های خمش بر روی نمونه‌های مشتوری بدون شکاف انجام شده است.

۲.۳. اختلاط، ساخت و عمل آوری نمونه‌ها

به منظور مخلوط کردن مصالح سیمانی از همزن ملات استفاده شده است. ابتدا سیمان، میکروسیلیس، و سنگدانه‌ها به مدت ۳ دقیقه به صورت خشک مخلوط شدند. سپس آب به آن اضافه شد و به مدت ۳ دقیقه مخلوط شدند و پس از آن، مواد فوق روان‌کننده به صورت تدریجی اضافه و برای ۵ تا ۱۰ دقیقه دیگر مخلوط شدند. میزان مواد فوق روان‌کننده مخلوط براساس توزیع یکنواخت الیاف و عدم جداشدنی آن‌ها حین اختلاط و ساخت بدست آمده است. پس از آن برای نمونه‌های کششی، فشاری و خششی، مخلوط ملات با الیاف به دقت در قالب‌ها ریخته شدند. با توجه به اینکه مخلوط حاصل با الیاف به صورت خودمتراکم است، لزومی به انجام عملیات تراکم بوده است. تمامی نمونه‌ها به مدت ۲۴ ساعت قبل از قالب‌برداری توسط صفحات پلاستیکی پوشانده و در دمای اتاق نگهداری شدند. پس از قالب‌برداری، نمونه‌ها به مدت ۳ هفته‌ی دیگر در یک مخزن آب نگهداری شدند. تمامی نمونه‌ها به مدت ۶ روز در دمای آزمایشگاه خشک و سپس در روز بیست و هشتم آزمایش شدند.

۴. نحوه‌ی آزمایش و پارامترهای توصیفی نتایج آزمایش

۴.۱. آزمایش‌های فشار استوانه‌بی

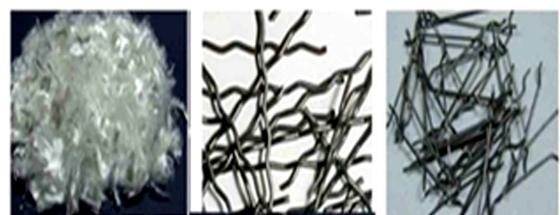
جهت انجام آزمایش‌های فشار تکمحوری از تجهیزات آزمایش یونیورسال تحت شرایط کنترل تغییرمکان با سرعت بارگذاری ۰/۵ میلی‌متر بر دقیقه و نمونه‌های استوانه‌بی به قطر ۱۰۰ میلی‌متر و ارتفاع ۲۰۰ میلی‌متر استفاده شده است. به منظور اندازه‌گیری تغییرشکل طولی تا بیشینه‌ی بار، دو دستگاه LVDT در امتداد وجه نمونه مطابق شکل ۴ نصب شده است. به منظور جلوگیری از آسیب دیدگی LVDT ناشی از افزایش‌های سریع تغییرمکان فراتر از بیشینه‌ی بار، دستگاه‌های LVDT برداشته شده و تغییرمکان پس از بارگذاری بیشینه با استفاده از تغییرمکان دستگاه اندازه‌گیری شد. سپس پاسخ کلی تنش - کرشن با اتصال دو رکورد به دست آمده است. در مرحله‌ی قبل از بیشینه‌ی بار، متوسط کرشن با تقسیم متوسط تغییرمکان‌های دو LVDT بر طول گیج (۱۰۰ میلی‌متر) به دست آمده است. در مرحله‌ی پس از بیشینه‌ی بار، مطابق مطالعه‌ی در سال ۲۰۱۰^[۱۳] متوسط کرشن با تقسیم

۳. مصالح و روش‌ها

۳.۱. مصالح و طرح اختلاط

در پژوهش حاضر، اجراء مصالح و طرح اختلاط استفاده شده در نتیجه‌ی بررسی روی نمونه‌ها با نسبت‌های مختلف مصالح جهت دست‌یابی به رفتار سخت‌شوندگی است. به طوری که بهترین طرح اختلاط ملات با نسبت اختلاط وزنی مطابق جدول ۱ ارائه شده است. تمامی نمونه‌ها طرح اختلاط ملات یکسان دارند. سیمان مصرفی سیمان پرتلند تیپ II کارخانی شاهروд، فوق روان‌کننده استفاده شده بر پایه‌ی پلی کربوسیلیاتی با نام تجاری P۹-۳R محصول شرکت شیمی ساختمان، میکروسیلیس مورداستفاده از کارخانه‌ی فروسیلیس سمنان، و ماسه‌ی استفاده شده در طرح اختلاط شامل سنگدانه‌های خردشده معمولی (NS)^۳ با قطر ۰/۱ میلی‌متر تا ۲/۴ میلی‌متر و به صورت میانگین ۷٪ میلی‌متر بوده است.

در پژوهش حاضر، سه نوع الیاف شامل دو نوع فولادی محصول صنایع مفتولی زنجان و یک نوع پلیمری محصول شرکت میسون مطابق شکل ۳ استفاده شده است. مشخصات الیاف در جدول ۲ ارائه شده است. یکی از الیاف فولادی مورداستفاده، الیاف با دو انتهای قلاب (HE)^۴ است که یک الیاف آجدار شناخته شده بوده و به صورت تجاری از سال ۱۹۷۰ استفاده شده است. الیاف فولادی دیگر، الیاف موجودار است که اخیراً توسعه یافته است. الیاف فولادی دو نوع تغییرشکل دارند: اولین نوع با تسیل خودمهارها و دیگری با از بین رفتن پیوستگی است. الیاف‌های ذکر شده در میزان حجمی برابر ۱/۵٪ حجم بتن در نظر گرفته شده و در حالت‌های الیاف ترکیبی نوع الیاف، به نسبت ۷۵/۰٪ از هر الیاف و در مجموع ۱/۵٪ حجمی

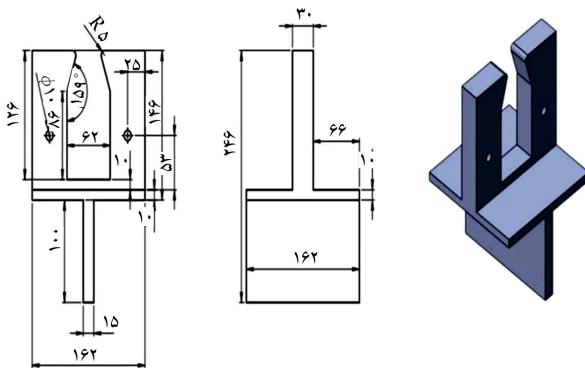
شکل ۳. الیاف استفاده شده در مطالعه‌ی حاضر.

جدول ۱. طرح اختلاط ملات HPFRCC.

نوع بتن	فوق روان‌کننده (kg/m³)	سیمان (kg/m³)	میکروسیلیس (kg/m³)	آب (kg/m³)	ماسه (kg/m³)
HPFRCC	۱۳,۷۷	۹۱۸	۹۱,۸	۲۵۷	۹۱۸

جدول ۲. مشخصات اصلی الیاف.

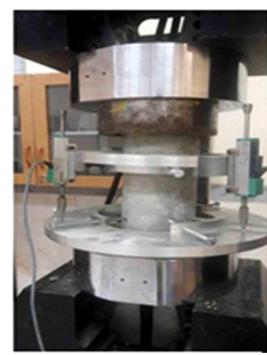
نوع الیاف	طول (mm)	قطر (mm)	طول (mm)	مقاومت کششی (MPa)	مدول کشسانی (GPa)	چگالی (kg/m³)
الیاف فولادی دو انتهای قلاب	۳۵	۰,۸	۰,۸	۱۱۰۰	۲۱۲	۷۸۵۰
الیاف فولادی موجودار	۳۵	۰,۸	۰,۸	۱۱۰۰	۲۱۲	۷۸۵۰
الیاف پایه‌پیان	۱۲	۰,۱۸	۰,۱۸	۴۵۰	۱۰	۹۱۰

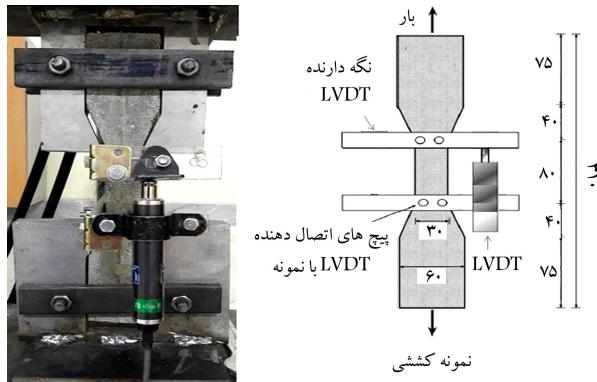
شکل ۶. فک آزمایش کشش تک محوری.

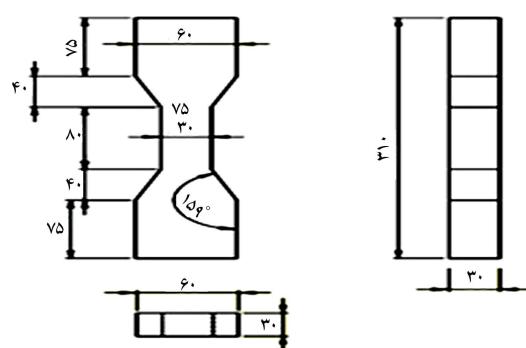
ب) تجهیزات و دستگاه ثبت اطلاعات آزمایش مقاومت فشاری استوانه بی.^۴

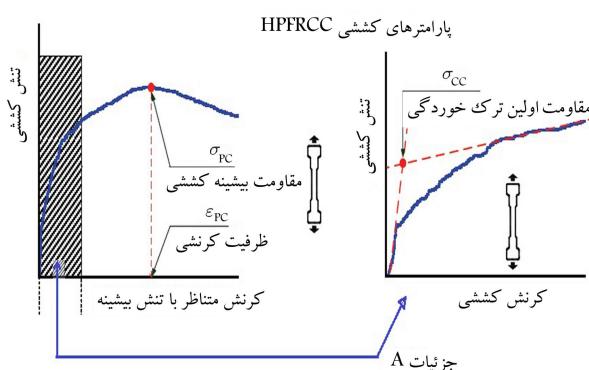
شکل ۴. آزمایش فشاری تک محوری.

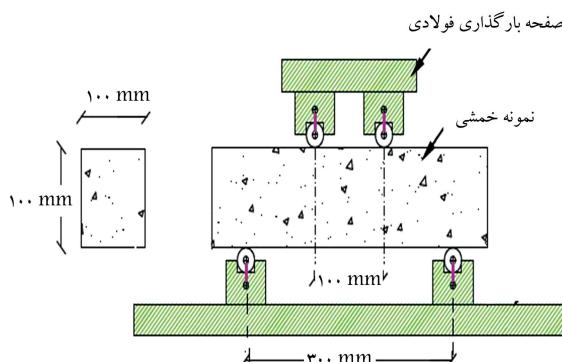
شکل ۷. نحوه انجام آزمایش کشش تک محوری.

شکل ۵. هندسه‌ی نمونه‌ی آزمایش کشش تک محوری.

شکل ۸. پارامترهای آزمایش کشش.^[۷]

شکل ۹. نحوه ای آزمایش و هندسه‌ی نمونه‌ی خمی.

تفیرشکل دستگاه بر ارتفاع کلی نمونه به دست آمده است. متوسط تنش نیز مستقیماً با تقسیم بار دستگاه بر سطح مقطع استوانه به دست آمد.

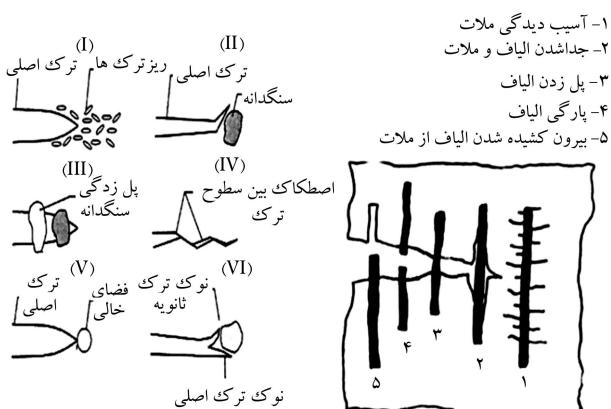
۲.۴. آزمایش‌های کشش

آزمایش‌های کشش تک محوری بر روی نمونه‌های دمبی شکل مطابق با شکل ۵، با ابعاد توصیه شده توسط انجمن مهندسان عمران ژاپن (JSCE)^[۱۵, ۵] انجام شده است. با استفاده از تجهیزات آزمایش یونیورسال تحت شرایط کنترل تغیرمکان با سرعت بارگذاری $1/10$ میلی‌متر بر دقیقه و با استفاده از فک طراحی شده مطابق شکل ۶، نمونه در دستگاه آزمایش قرار گرفته و در طی آزمایش‌ها، نیروی بارگذاری و تغیر طول اندازه‌گیری شده است. به منظور تعیین طول از یک دستگاه LVDT در وجه مرکز نمونه‌ی کششی در راستای بارگذاری استفاده شد (شکل ۷). شمای کلی منحنی بار - تغیرمکان تحت آزمایش کشش مستقیم و پارامترها، شامل: مقاومت اولین ترک خودگی (σ_{cc})، مقاومت بیشینه‌ی کششی (σ_{pc}) و کرنش متناظر با مقاومت بیشینه‌ی کششی بیشینه (ϵ_{pc}) در شکل ۸ مشاهده می‌شود.^[۷]

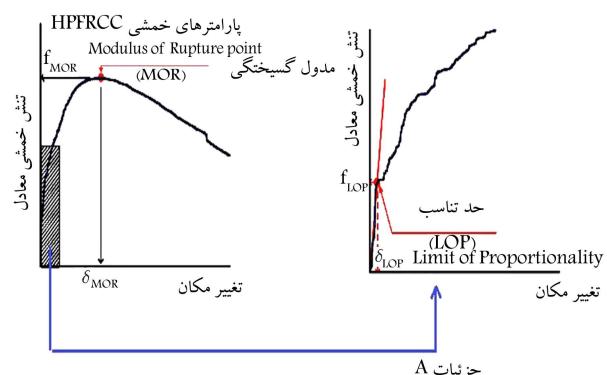
۳. آزمایش‌های خمش

همان طور که در شکل ۹ مشاهده می‌شود، نمونه‌ی آزمایش خمش و نحوه‌ی آزمایش مطابق با استاندارد $M-05/C1609/C1609M-05$ ASTM در نظر گرفته شده است.^[۱۶] جزئیات انجام آزمایش در استاندارد ASTM C1609 ارائه و تغیرمکان مرکز نمونه توسط دستگاه LVDT اندازه‌گیری شده است.

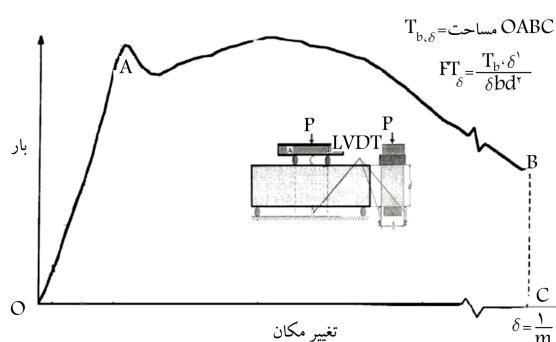
شکل کلی منحنی بار - تغیرمکان برای تیر HPFRCC تحت خمش 4° نقطه‌ی بی پراساس مطالعات رویینز^۶ در شکل 10° الف نشان داده شده است. همان‌طور که

شکل ۱۱. مکانیزم های مختلف جذب انرژی ناشی از ماتریس و الیاف. [۱۸]

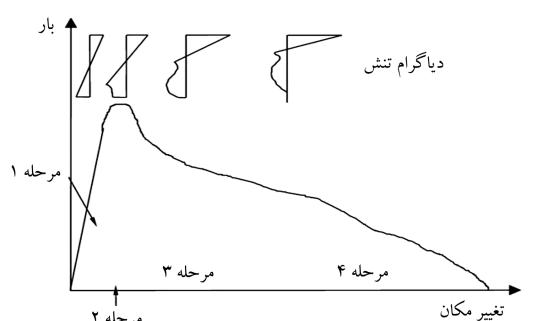
شکل ۱۲. پارامترهای آزمایش خمی. [۷]

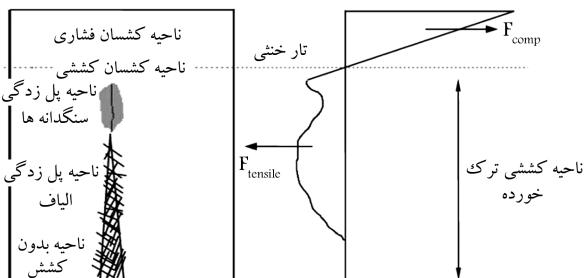
شکل ۱۳. شکل کلی منحنی بار - تغییرمکان و نووهای محاسبه‌ی طاقت براساس استاندارد JCI-SF4.

۵۰ برابر ۵، تقسیم بر سطح زیر منحنی بار - تغییرمکان تا اولین ترک یعنی ۵ را با اندیس‌های I_5 , I_{10} , I_{20} , I_{50} , I_{100} نشان می‌دهند. یکی از مشکلات روش مذکور، تعیین مقدار قابل اعتماد محل اولین ترک ۵ است. لذا روش ارائه شده‌ی JSCE (۲۰۰۵)،^[۱۹] در مقایسه با روش ASTM C۱۶۰۹ نسبتاً خطای انسانی کمتری دارد، لذا در پژوهش حاضر از روش JSCE استفاده شده است. که استفاده از منحنی بار - تغییرمکان، به منظور اندازه‌گیری جذب انرژی براساس روش JSCE، ضریب طاقت خمی^۹ (FT_δ) مطابق رابطه‌ی ۲ و شکل ۱۳، آنالیز شده است.

$$FT_\delta = \frac{T_{b,\delta} L}{\delta b d^3} \quad (2)$$

الف) شکل کلی منحنی بار-تغییر مکان و مراحل گسترش ترک تحت خمی در تیر HPFRCC.^[۱۰]

ب) دیاگرام تنش مقطع بتنی در مرحله ۴.

شکل ۱۰. شکل کلی منحنی بار-تغییرمکان و توزیع تنش در مقطع مراحل مختلف آزمایش خمی.

مشاهده می‌شود، ۴ مرحله‌ی گسترش ترک به این شرح است:^[۱۷]

- مرحله‌ی ۱: بدون ترک خوردگی؛
- مرحله‌ی ۲: ایجاد ترک‌های ریز؛
- مرحله‌ی ۳: ایجاد ترک‌های متبرکر؛
- مرحله‌ی ۴: ایجاد ترک‌های عمیق به همراه بیرون آمدن الیاف.

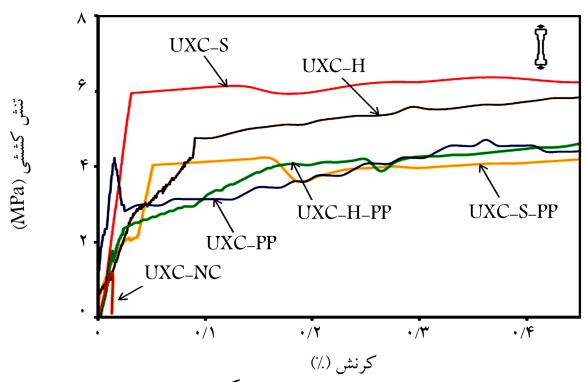
در شکل ۱۰ ب نیز دیاگرام تنش مقطع در مرحله‌ی ۴ بررسی شده است و در آن ۳ ناحیه‌ی فشاری، کششی بدون ترک خوردگی و کششی با ترک خوردگی که خود شامل ۳ بخش: پل زدگی سنگ دانه‌یی، پل زدگی الیاف و بخش بدون تنش است، مشخص شده است. همچنین در شکل ۱۱، مکانیزم‌های مختلف جذب انرژی ناشی از ماتریس و الیاف مشاهده می‌شود.

پارامترهای رفتار خمی کامبوزیت HPFRCC نیز در شکل ۱۲ نشان داده شده‌اند: نقطه‌یی که پاسخ غیرخطی آغاز می‌شود، حد تنش (LOP)^۷، نقطه‌یی بیشینه‌ی بار خمی، مدول گسیختگی (MOR)^۸ نامیده می‌شود. تنش خمی معادل با استفاده از رابطه‌ی ۱ مطابق با استاندارد ASTM C۱۶۰۹ تعیین شده است:

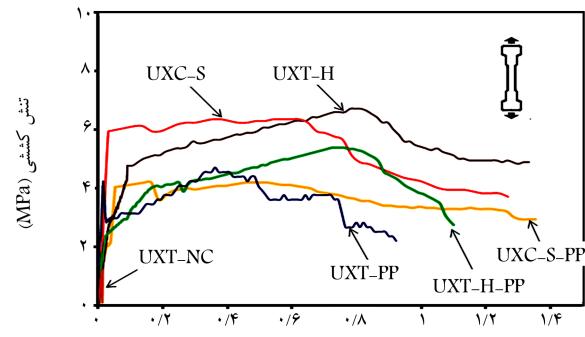
$$(1) f = \frac{P \cdot L}{b \cdot d^3}$$

که در آن، f مقاومت خمی معادل، P بار اعمالی، L طول دهانه‌ی نمونه، b عرض نمونه و d ارتفاع نمونه است.

باتوجه به اینکه استاندارد ASTM C۱۶۰۹ برای اندازه‌گیری طاقت از روی منحنی بار - تغییرمکان ناشی از خمی چهار نقطه‌یی، اندیس بدون بعدی بر پایه‌ی انرژی ارائه می‌کند که اگر تغییرمکان نمونه در لحظه‌ی ایجاد اولین ترک برابر ۵ باشد به ترتیب سطح زیر منحنی بار - تغییرمکان تا ۳، ۵، ۱۰، ۱۵، ۲۵ و ۳۵٪ باشد

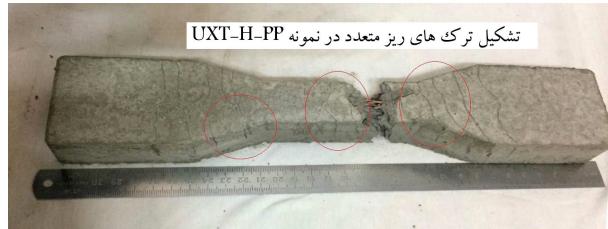
الف) پاسخ‌های کشش در محدوده سخت شوندگی کرنش؛

کرنش (%)

ب) پاسخ‌های کشش تک محوری تا لحظه شکست نهایی.

شکل ۱۴. پاسخ‌های کشش تک محوری.

شکل ۱۵. الگوی ترک خورده‌گی و شکست نمونه‌ی کششی UXT-H-PP.

همچنین نمونه‌های UXT-S و UXT-H در کرنش بیش از ۱٪ قادر به تحمل سطح تنفس نسبت به سایر نمونه‌ها هستند. رفتار گیرداری مؤثر الیاف فولادی باعث افزایش مقاومت کششی و کرنش نسبت به سایر کامپوزیت‌ها می‌شود. نتایج آزمایش براساس مقاومت اولین ترک خورده‌گی، مقاومت بیشینه‌ی کششی، کرنش متناظر با مقاومت بیشینه و کرنش نهایی در جدول ۳ خلاصه شده است. همچنین در شکل ۱۵، الگوی ترک خورده‌گی و نحوه‌ی شکست نمونه‌ی HPFRCC مشاهده شود.

بررسی نتایج در برخی مطالعات صورت گرفته شده،^[۷] نشان می‌دهد که در نمونه‌ی HPFRCC با الیاف فولادی دو انتها قلاب با میزان حجمی ۰٪ محدوده‌ی کرنش سخت شوندگی بین ۰٪ تا ۴۵۱٪ درصد و مقاومت اولین ترک خورده‌گی برابر ۷,۸۱۴ مگاپاسکال و مقاومت بیشینه‌ی کششی برابر ۱۰,۷۲۴ مگاپاسکال بوده است. همچنین در مطالعه‌ی دیگری،^[۸] نمونه با الیاف فولادی قلاب‌شکل با مقاومت بالا با میزان حجمی بین ۱٪ تا ۲٪ در مخلوط ملات، محدوده‌ی کرنش سخت شوندگی بین ۱٪ تا ۳٪ درصد و مقاومت اولین ترک خورده‌گی بین ۱,۱۳ تا ۱,۳۳ مگاپاسکال و مقاومت بیشینه‌ی کششی بین ۳,۴۸ تا ۴,۲۴ مگاپاسکال

که در آن، FT_{δ} ضریب طاقت خمشی در تغییرمکان δ تیر، $T_{b,\delta}$ مساحت زیر منحنی از تغییرمکان صفر تا δ تغییرمکان تیر، L دهانه، b عرض تیر و d عمق تیر است. تغییرمکان δ تیر به صورت رابطه‌ی ۳ تعریف می‌شود که در آن m یک عدد ثابت است.

$$\delta = \frac{1}{m} \quad (3)$$

تغییرمکان $\frac{L}{15}$ توسط JSCE اغلب به علت اینکه خیلی بزرگ تراز حدود تغییرمکان سرویس دهی است، مورد انتقاد است. بنابراین، FT_{δ} برای محدوده‌ی وسیعی از نسبت مذکور و m برابر ۱۵۰ و ۳۰۰ و ۲۰۰ و ۱۵۰ برابر نمونه‌های محاسبه شده هستند. هر کدام از شاخص‌های مذکور نیز بیانگر سطوح متفاوتی از سرویس دهی برحسب جایه‌جایی هستند.

به منظور تسهیل در شناسایی، هر یک از نمونه‌ها به صورت منحصر به فرد با استفاده از یک نام، شامل دو بخش در نظر گرفته شده‌اند. مؤلفه‌ی اول نمایانگر شرایط بارگذاری برای فشار تک محوری نمونه‌ی استوانه‌ی (UXC) 1° ، برای خمش چهار نقطه‌ی (4PBT) 11° و برای کشش مستقیم (UXT) 12° است. مؤلفه‌ی دوم در نام نمونه، نمایانگر نوع الیاف (H) برای الیاف فولادی دو انتها قلاب، S برای الیاف فولادی موجود، PP برای الیاف پلی پروپیلن و NC برای بتون معمولی است. به طور مثال، UXC-H ۴PBT معروف نمونه‌ی استوانه‌ی HPFRCC با الیاف فولادی دو انتها قلاب تحت آزمایش فشار تک محوری است. از طرفی دیگر، UXT-HPFRCC با الیاف پلی پروپیلن ۷۵٪ الیاف فولادی قلاب‌شکل و ۲۵٪ الیاف پلی پروپیلن تحت آزمایش خمش چهار نقطه‌ی است.

۵. بررسی و نتایج

۱.۵. پاسخ کشش تک محوری

پاسخ‌های تنفس - کرنش کششی تک محوری بتون معمولی و نمونه‌های HPFRCC در شکل ۱۴ نشان داده شده است. به‌وضوح ملاحظه می‌شود، پاسخ بتون معمولی (UXT-NC) تحت کشش شکننده بوده است، یعنی تا ایجاد اولین ترک به صورت کشسان خطی بوده و پس از آن افت ناگهانی تنفس ایجاد شده است. افزودن الیاف پاسخ را به نحو قابل ملاحظه‌ی تغییر داده و آسیب‌دیدگی‌های موضعی پس از اولین ترک خورده‌گی حذف شده است. مطابق با شکل ۱۴، تمامی نمونه‌هایی که با الیاف مخلوط شده‌اند، از خود رفتار سخت شوندگی کرنش به همراه ترک‌های مضاعف نشان داده‌اند. بهینه‌های دیگری نیز مشاهده شده است؛ به طور متوسط، مقاومت و کرنش نمونه‌های HPFRCC نسبت به بتون معمولی افزایش قابل توجهی داشته است.

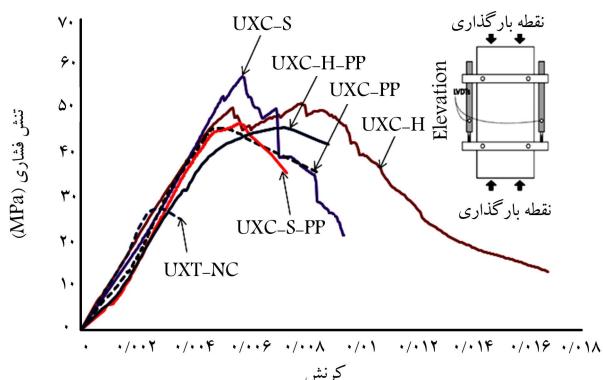
همچنین مقاومت کششی نمونه با الیاف فولادی دو انتها قلاب (UXT-H) حدوداً ۸ برابر مقاومت بتون معمولی و به طور مشابه، مقاومت نمونه‌های با الیاف فولادی موجود (UXT-S)؛ نمونه‌ی ترکیبی با الیاف فولادی دو انتها قلاب و الیاف پلی پروپیلن (UXT-H-PP)؛ نمونه‌ی ترکیبی با الیاف فولادی موجود و الیاف پلی پروپیلن (UXT-S-PP) و نمونه‌های با الیاف پلی پروپیلن (UXT-PP) به ترتیب تقریباً ۵,۷٪، ۷,۷٪ و ۱۰,۵٪ برابر متوسط مقاومت بتون معمولی بوده است. بررسی شکل پذیری نیز، نمونه‌های UXT-S-PP و UXT-H و UXT-S-PP شکل پذیری بیشتری نسبت به سایر نمونه‌ها نشان داده‌اند، به طوری که کرنش نهایی UXT-S، UXT-H و UXT-PP به ترتیب ۹۷٪، ۱۰۰٪، ۸۳٪، ۹۷٪، ۱۰۰٪ و ۱۰۳٪ برابر کرنش نهایی نمونه‌ی بتون معمولی است.

جدول ۳. نتایج آزمایش کشش تک محوری.

نام نمونه	حجم الیاف (%)	نوع الیاف	اولین ترک					
			کرنش پیشینه (%)	کرنش (%)	مقاومت بیشینه	کرنش (%)	کرنش (%)	تنش (مگاپاسکال)
	ϵ_{uc}	ϵ_{pc}	σ_{pc}	ϵ_{cc}	σ_{cc}			
UXT-H	۱/۵	فولادی دو انتهای قلاب	۱/۳۱	۰/۸۱	۶/۷۱	۰/۰۲۱	۲/۹۸	۰/۰۲۱
UXT-S	۱/۵	فولادی موجدار	۱/۲۷	۰/۶۲	۶/۳۵	۰/۰۲۹	۵/۶۷	۰/۰۲۹
UXT-H-PP	۱/۵	فولادی دو انتهای قلاب - پلی پروپیلن	۱/۰۸	۰/۷۲	۵/۳۷	۰/۰۲۳	۲/۳۵	۰/۰۲۳
UXT-S-PP	۱/۵	فولادی موجدار - پلی پروپیلن	۱/۳۵	۰/۳۶	۴/۷	۰/۰۱۵	۴/۲۳	۰/۰۱۵
UXT-PP	۱/۵	پلی پروپیلن	۰/۹۱	۰/۵	۴/۱۹	۰/۰۱	۱/۹۶	۰/۰۱
UXT-NC	-	بتن معمولی	۰/۰۱۳	-	-	۰/۰۱۳	۰/۸۲	۰/۰۱۳

جدول ۴. خلاصه‌ی نتایج آزمایش فشاری تک محوری.

نقطه‌ی بیشینه	کرنش نهایی بعد از بار بیشینه		نام نمونه	نوع الیاف
	کرنش (%)	مقادیر مگاپاسکال		
UXC-H	۰/۷۶	۵۰/۰۳	UXC-H	فولادی دو انتهای قلاب
UXC-S	۰/۵۸	۵۵/۶۷	UXC-S	فولادی موجدار
UXC-H-PP	۰/۷۶	۴۵/۲۴	UXC-H-PP	فولادی دو انتهای قلاب - پلی پروپیلن
UXC-PP	۰/۶۰	۴۵/۲۸	UXC-PP	فولادی موجدار - پلی پروپیلن
UXC-S-PP	۰/۵۷	۴۴/۱۰	UXC-PP	پلی پروپیلن
UXC-NC	۰/۲۲	۲۶/۲۰	UXC-NC	بتن معمولی

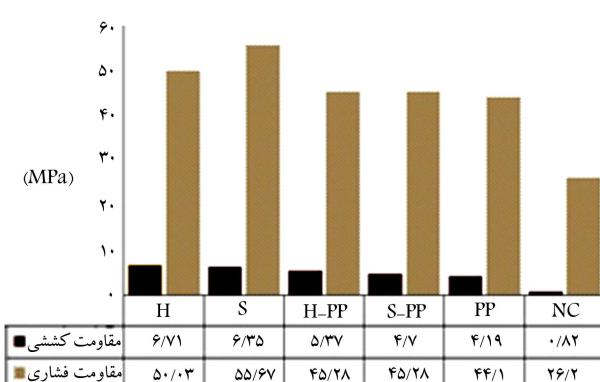
شکل ۱۶. پاسخ‌های فشار تک محوری (استوانه‌بی).

بوده است. در مطالعاتی با نمونه‌های حاوی الیاف پلی پروپیلن، [۳] نیز محدوده‌ی کرنش سخت‌شوندگی بین $۰/۰۵$ تا $۰/۰۳$ درصد و مقاومت اولین ترک خورکی برابر $۲/۵$ مگاپاسکال و مقاومت بیشینه‌ی کششی در محدوده‌ی ۳ تا ۴ مگاپاسکال بوده است. [۴] به طورکلی، تمامی کامپوزیت‌های بررسی شده در مطالعه‌ی حاضر، محدوده‌ی کرنش سخت‌شوندگی، مقاومت کششی و ظرفیت کرنش کششی نزدیک به کامپوزیت‌های سیمانی مسلح با الیاف، که در مطالعات پیشین گزارش شده بودند، را از خود نشان داده‌اند. [۷-۹]

۲.۵ پاسخ فشاری تک محوری

پاسخ‌های تنش - کرنش فشاری تک محوری نمونه‌ها در شکل ۱۶ و جدول ۴ ارائه شده است. بیشینه‌ی مقاومت، کرنش متناظر، و کرنش نهایی در لحظه‌ی شکست نمونه‌های فشاری HPFRCC بیشتر از مقادیر بتن معمولی است، چرا که الیاف‌های توزیع شده با بلزدن و محدودکردن گسیختگی، از انبساط حجمی جلوگیری می‌کنند. همچنین متوسط مقاومت فشاری و کرنش نهایی نمونه‌های HPFRCC، به ترتیب $۱/۸۳$ و $۰/۹۴$ برابر مقاومت و کرنش نهایی بتن معمولی است.

شکل ۱۷، نمودار مقاومت کششی و فشاری نمونه‌های مختلف را نشان می‌دهد. متوسط مقاومت کششی نمونه‌های HPFRCC تقریباً $۱۱/۳$ ٪ مقاومت فشاری متناظر آن است. در حالی که مقاومت کششی بتن معمولی، $۳/۲$ ٪ مقاومت فشاری آن است. به طوری که در نمونه‌های HPFRCC به طور متوسط، نسبت مقاومت کششی به مقاومت فشاری به میزان $۳/۵۳$ برابر این نسبت در بتن معمولی است.

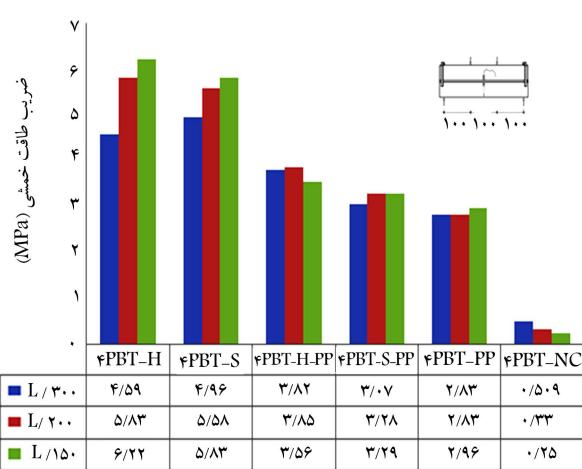
شکل ۱۷. مقایسه‌ی مقاومت فشاری و کششی نمونه‌ها.

۶۲٪، الیاف فولادی موجدار ۹۴٪، الیاف ترکیبی فولادی دواتها قلاب و الیاف پالی بروپیلن ۶۹٪، الیاف ترکیبی فولادی موجدار و الیاف پالی بروپیلن ۶۸٪ و الیاف پالی بروپیلن ۶۴٪ مدول گسختگی خود به دست آمده است. مدول گسختگی ناشی از آزمایش خمس چهار نقطه‌یی ۴PBT-H-PP، ۴PBT-S، ۴PBT-H، ۴PBT-S-PP و ۴PBT-PP به ترتیب ۱،۰۵۸، ۱،۰۹۷، ۲،۶۴، ۲،۹۴ و ۱،۰۵ به درجه معمولی، بدست آمده است.

مدول گسیختگی برای حالت الیاف فولادی با انتهای قلاب-شکل، عملکرد خمشی بهتری نسبت به الیاف فولادی موجدار و سایر الیاف از خود نشان داده‌اند. به منظور تحلیل بیشتر مختصی‌ها و تعیین تأثیر پیوند الیاف، ضریب طاقت خمشی (FT_8) محساسبه و برای تغییر مکان $\frac{L}{m}$ (۱, ۱/۵ و ۲ میلی‌متر) در شکل ۲۰ ترسیم شده است.

طبق شکل ۲۰، مقایسه بین نمونه‌های HPFRCC و بتن معمولی نشان می‌دهد که طاقت بتن می‌تواند به میزان زیادی با افزوده شدن الیاف به بتن بهبود یابد. به طوری که HPFRCC قادر به تحمل بار قابل توجهی پس از ترک خوردن بافت الیاف است و انرژی بار - تغییرمکان توسط بلزنی الیاف مستهلك می‌شود و بدین وسیله طاقت بهبود می‌یابد.

همچنین در تغییر مکان $\frac{L}{2}$ (معادل ۱ میلی متر) مطابق با JSCE بیانگر سطح سرویس دهی جابه جایی و ترک خورده است. مقادیر خیلی کم طاقت برای $\frac{L}{2}$ مکاپاسکال برای نمونه بتن معمولی به علت ترک خورده و شکست ترد است. به طوری که در سطح سرویس دهی مذکور، نمونه های PBT-S، PBT-H، PBT-PP به ترتیب $5, 5, 6, 6, 0, 3, 7, 5, 9, 7, 9$ مکاپاسکال داشته است. همچنین نمونه های فولادی دو انتهای قلاب و موجودار به علت دو مکانیزم تسليیم مهارها و از بین رفتن پیوستگی بین کامپوزیت و الیاف، بیشترین طاقت را در بین نمونه های HPFRCC داشته اند. نتایج پاسخ ببرابر طاقت بتن معمولی داشته است. همچنین نمونه های فولادی دو انتهای قلاب و موجودار به علت دو مکانیزم تسليیم مهارها و از بین رفتن پیوستگی بین کامپوزیت و الیاف، بیشترین طاقت را در بین نمونه های HPFRCC داشته اند. نتایج پاسخ خمینه چهار نقطه ای در برخی مطالعات^[8] حاکی است که ضریب طاقت خششی نمونه ها با الیاف فولادی دو انتهای قلاب به ازاء تغییر مکان های $\frac{L}{15}$ و $\frac{L}{30}$ به ترتیب $5, 2$ و $5, 18$ مکاپاسکال و نمونه ها با الیاف فولادی آجردار به ازاء تغییر مکان های $\frac{L}{15}$ و $\frac{L}{30}$ به ترتیب $5, 28$ و $5, 50$ مکاپاسکال و برای بتن معمولی به ازاء تغییر مکان های $\frac{L}{15}$ و $\frac{L}{30}$ به ترتیب $22, 0, 0$ و $0, 0, 3$ مکاپاسکال اند از گیری شده است که نتایج

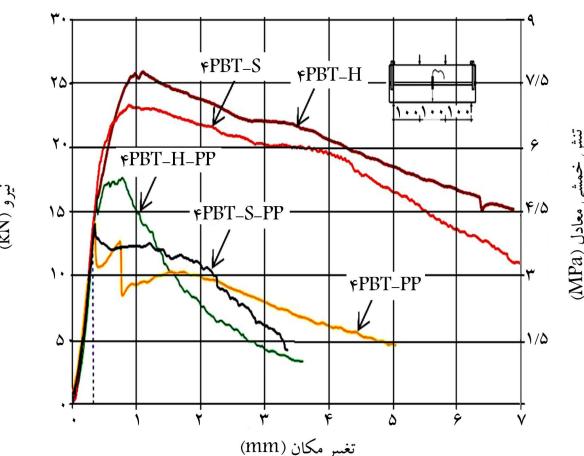

شکل ۲۰. تغییرات ضریب طاقت نمونه‌های HPFRCC با نسبت‌های مختلف L/m

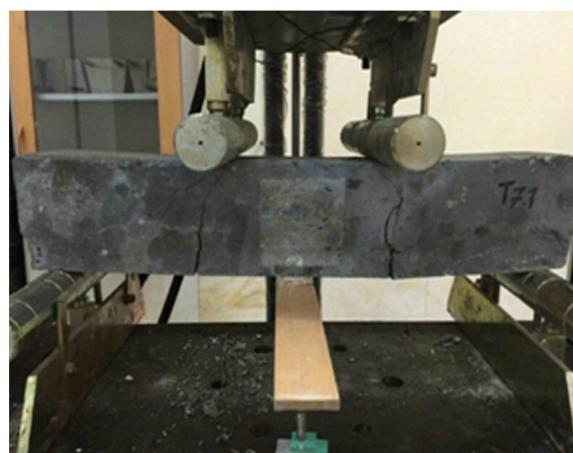
۳.۵. پاسخ خمس چهار نقطه‌بی شکل ۱۸، منحنی‌های تنش خمشی معادل و بار بر حسب تغییرمکان در هر یک از مجموعه‌های آزمایش را نشان می‌دهد. منحنی متوسط از کمینه‌ی دو نمونه به دست آمده است. از ابتدای آزمایش، تنش‌ها تا مشاهده‌ی اولین ترک افزایش یافته‌ند و آنگاه بعد از ایجاد اولین ترک در نمونه، کاهش نسبتاً کم سختی روی داد. هم زمان با رشد ترک و پلزدگی الیاف، شاخه‌های جدید ایجاد شد. همچنین ترک‌های دیگری در ناحیه‌ی یک‌سوم میانی تیر ایجاد شد، در این حالت افزایش باربری بر روی نمونه‌ها مشاهده شد. هم‌زمان متمرکز شدن ترک‌ها و بازشکدگی زیاد ترک‌ها، سبب کاهش باربری و قارکردن در شاخه‌ی نرم شدگی منحنی بار - تغییرمکان می‌شود. الگوی ترک خورده‌گی، رشد ترک و پلزدگی الیاف تحت آزمایش خمس چهار نقطه‌بی در شکل ۱۹ مشاهده می‌شود.

متوسط مقادیر عددی پارامترهای متعدد مریبوط به پاسخ خمشی کامپوزیت های HPFRCC نظری تنش خمشی معادل، تغییر مکان در حد تناسب و مدول گسیختگی به صورت خلاصه در جدول ۵ آرائه شده است.

مقاومت خمیشی در حد تناسب (f_{LOP}) برای الیاف فولادی دو انتها قلاب شکل

شکل ۱۸. منحنی های پار- تغییر مکان، تنش - تغییر مکان ناشی از خمس.

شکل ۱۹. رشد و ایجاد ترک به همراه پل زدگی الیاف در HPFRCC تحت آزمایش خمین.

جدول ۵. متوسط مقادیر پارامترهای خمشی.

نام نمونه	تغییرمکان (میلی متر)	تغییرمکان (مگاپاسکال)	حد تنش	حد تنش	مدول گسیختگی		نوع الیاف
					تنش	تنش	
۴PBT-H	۰,۳۶	۴,۷۶	۱,۰۴	۷,۶۵	دو انتهای قلاب		
۴PBT-S	۰,۳۷	۴,۹۵	۰,۸	۶,۸۸	موجدار		
۴PBT-H-PP	۰,۳	۳,۵۹	۰,۶۹	۵,۱۴	دو انتهای قلاب - پلی پروپیلن		
۴PBT-S-PP	۰,۲۵	۲,۸۰	۰,۳۳	۴,۱۲	موجدار - پلی پروپیلن		
۴PBT-PP	۰,۲۳	۲,۵۳	۰,۳	۳,۹	پلی پروپیلن		
۴PBT-NC	۰,۲۹	۲,۶	۰,۲۹	۲,۶	بتن معمولی		

همراه ترکهای متعدد نشان داده‌اند، به‌طوری که مقاومت کششی HPFRCC با الیاف فولادی دو انتهای قلاب حدوداً ۸ برابر مقاومت بتن معمولی بوده است. به‌طور مشابه، مقاومت نمونه‌های HPFRCC با الیاف فولادی موجدار ۷,۷۴٪، HPFRCC ترکیبی با الیاف فولادی قلاب‌دار و الیاف پلی‌پروپیلن ۶,۵٪، HPFRCC ترکیبی با الیاف فولادی موجدار و الیاف پلی‌پروپیلن ۵,۷٪ و HPFRCC با الیاف پلی‌پروپیلن ۵/۱ برابر متوسط مقاومت بتن معمولی است. نسبت مقاومت کششی به مقاومت نشاری HPFRCC با الیاف فولادی قلاب‌دار ۱۳,۴٪، الیاف فولادی موجدار ۱۱,۳۳٪، الیاف ترکیبی فولادی دو انتهای قلاب و پلی‌پروپیلن ۱۱,۸۷٪، الیاف ترکیبی فولادی موجدار و پلی‌پروپیلن ۱۰,۳۷٪ و الیاف پلی‌پروپیلن ۹,۵٪ بوده است. همچنین نمونه‌های HPFRCC به‌طور متوسط نسبت مقاومت کششی به مقاومت نشاری به میزان ۵/۳ برابر با نسبت در بتن معمولی دارند.

در تمام نمونه‌های HPFRCC تحت آزمایش خمسن چهار نقطه‌یی، بهبود طاقت خمشی مشاهده شد. عامل طاقت نمونه‌های H، ۴PBT-S، ۴PBT-H-PP، ۴PBT-S-PP، ۴PBT-H-PP در تغییرمکان $\frac{L}{3}$ (معدل ۱ میلی‌متر) در سطح سرویس دهی به ترتیب ۵,۵۶، ۶,۰۳، ۷,۰۵، ۹,۷، ۹ طاقت بتن معمولی داشته است.

مدول گسیختگی ناشی از آزمایش خمسن چهار نقطه‌یی، ۴PBT-H-PP، ۴PBT-S-PP، ۴PBT-H-PP، ۴S به ترتیب ۲,۹۴، ۲,۶۴ و ۱,۵۸ برابر مدل گسیختگی بتن معمولی به دست آمده است. نمونه‌های با فقط الیاف (فولادی دو انتهای قلاب و موجدار) بهترین عملکرد و نیز بیشترین مقاومت فشاری، کششی، کرنش نهایی کششی و طاقت خمشی را در بین نمونه‌های HPFRCC داشته است.

با مقایسه‌ی نتایج به دست آمده از آزمایش‌های انجام شده بر روی نمونه‌های HPFRCC و سایر مطالعات انجام شده‌ی مشابه دنیا مشخص شد که خصوصیات مکانیکی و نیز رفتار سخت شوندگی به دست آمده‌ی مصالح مورد بررسی نزدیک به سایر مطالعات است و نتایجی قابل قبول برای کامپوزیت‌های سیمانی توانمند هستند.

۶. نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر، به ارزیابی مشخصات رفتاری کامپوزیت‌های سیمانی الیافی توانمند با استفاده از آزمایش‌های کششی، فشاری، و خمشی پرداخته شده است. طرح اختلاط ملات به کار رفته در نمونه‌ها براساس نتایج بهینه‌ی انجام آزمایش‌های مقداماتی به دست آمده و در پژوهش حاضر از آن استفاده شده است. پس از آن، تعداد ۳۶ نمونه‌ی آزمایشگاهی با الیاف تک و ترکیبی برای بررسی رفتارهای کششی تکمحوره، فشاری تکمحوره و خشی چهار نقطه‌یی ساخته شده است. با انجام آزمایش‌ها، نتایج مشخصات رفتاری کامپوزیت‌های سیمانی الیافی توانمند با نتایج بتن معمولی و نتایج مطالعات سایر پژوهشگران ارزیابی شده است. بررسی نتایج نشان می‌دهد:

- تحت آزمایش فشار تکمحوری، مقاومت فشاری و کرنش نهایی نمونه‌های HPFRCC نسبت به بتن معمولی افزایش یافته است، به‌طوری که مقاومت فشاری نمونه‌های الیاف فولادی دو انتهای قلاب و الیاف فولادی موجدار به ترتیب ۱,۹ و ۲,۱۲ افزایش و کرنش نهایی آن‌ها به ترتیب ۴,۷۷ و ۲,۷۱ نسبت به بتن معمولی افزایش یافته است. همچنین مقاومت فشاری نمونه‌های با الیاف ترکیبی، شامل الیاف فولادی قلاب‌دار و الیاف پلی‌پروپیلن ۱,۷۲ و مقدار کرنش نهایی آن ۲,۶۵ نسبت به بتن معمولی افزایش داشته است. در نمونه‌ی ترکیبی دیگر، شامل الیاف فولادی موجدار با الیاف پلی‌پروپیلن، مقاومت فشاری و مقدار کرنش نهایی به ترتیب ۱,۷۲ و ۲,۱۷ نسبت به بتن معمولی افزایش دارد، همچنین مقاومت فشاری و کرنش نهایی نمونه‌های با الیاف پلی‌پروپیلن به ترتیب ۱,۶۸ و ۲,۴۲ نسبت به بتن معمولی افزایش دارد.

وجود الیاف تأثیرکمی در پاسخ قبل از باریشیه در بین نمونه‌های HPFRCC داشته است، اما این تأثیر در پاسخ‌های باریشیه و پس از باریشیه قابل ملاحظه بوده است. به‌طوری که متوسط مقاومت فشاری و کرنش نهایی HPFRCC به ترتیب ۱,۸۳ و ۲,۹۴ برابر مقاومت و کرنش نهایی بتن معمولی بوده است.

- تمامی نمونه‌ها که با الیاف مخلوط شده‌اند، از خود رفتار سخت شوندگی کرنش به

پابلوشت‌ها

1. high performance fiber reinforced cementitious composite

2. ground-granulated blast furnace slag
3. normal sand
4. hooked ended
5. Japan society of civil engineers

6. Robins
7. limit of proportionality
8. modulus of rupture point
9. flexural toughness factor
10. uniaxial compression of cylinder
11. point of flexural test
12. uniaxial tension

منابع (References)

1. Holschemacher, K., Mueller, T. and Ribakov, Y. "Effect of steel fibres on mechanical properties of high-strength concrete", *Materials & Design*, **31**(5), pp. 2604-2615 (2010).
2. Chidambaram, R.S. and Agarwal, P. "The confining effect of geo-grid on the mechanical properties of concrete specimens with steel fiber under compression and flexure", *Construction and Building Materials*, **71**, pp. 628-637 (2014).
3. Zhang, R., Matsumoto, K., Hirata, T. and et al. "Application of PP-ECC in beam-column joint connections of rigid-framed railway bridges to reduce transverse reinforcements", *Engineering Structures*, **86**, pp. 146-156 (2015).
4. Romualdi, J.P. and Mandel, J.A. "Tensile strength of concrete affected by uniformly distributed and closely spaced short lengths of wire reinforcement", *In Journal Amer. Concr. Inst.*, **61**, pp. 657-670 (1964).
5. Vandewalle, L. "RILEM TC 162-TDF: Test and design methods for steel fibre reinforced concrete", *Materials and Structures*, **33**(225), pp. 3-6 (2000).
6. Sirijaroonchai, K., El-Tawil, S. and Parra-Montesinos, G. "Behavior of high performance fiber reinforced cement composites under multi-axial compressive loading", *Cement and Concrete Composites*, **32**(1), pp. 62-72 (2010).
7. Kang, S.H., Ahn, T.-H. and Kim, D.J. "Effect of grain size on the mechanical properties and crack formation of HPFRCC containing deformed steel fibers", *Cement and Concrete Research*, **42**(5), pp. 710-720 (2012).
8. Banthia, N., Majdzadeh, F., Wu, J. and et al. "Fiber synergy in hybrid fiber reinforced concrete (HyFRC) in flexure and direct shear", *Cement and Concrete Composites*, **48**, pp. 91-97 (2014).
9. Choi, J.-I., Song, K., Song, J.-K. and et al. "Composite properties of high-strength polyethylene fiber-reinforced cement and cementless composites", *Composite Structures*, **138**, pp. 116-121 (2016).
10. Dehghani, A. and Nateghi elahi, F. "Experimental and analytical estimation of mechanical properties of engineered cementitious composites (ECC) with polyvinyl alcohol fibers", *Civil Engineering Sharif*, **30-2**(1.1), pp. 45-57 (2014).
11. Hemmati, A., Kheyroddin, A. and Sharbatdar, M.K. "Plastic hinge rotation capacity of reinforced HPFRCC beams", *Journal of Structural Engineering*, **141**(2), pp. 04014111 (2013).
12. Saghafi, M.H., Shariatmadar, H. and et al. "Experimental study and application of high performance fiber reinforced cementitious composites for retrofitting beam-column joints in rigid-framed railway bridges", *Transportation Infrastructure Engineering (JTIE)*, **2**(1), pp. 33-51 (2016).
13. Hemmati, A., Kheyroddin, A., Sharbatdar, M. and et al. "Ductile behavior of high performance fiber reinforced cementitious composite (HPFRCC) frames", *Construction and Building Materials*, **115**, pp. 681-689 (2016).
14. Cho, C.-G., Kim, Y.-Y., Feo, L. and et al. "Cyclic responses of reinforced concrete composite columns strengthened in the plastic hinge region by HPFRC mortar", *Composite Structures*, **94**(7), pp. 2246-2253 (2012).
15. Japan Society of Civil Engineers, "Recommendations for design and construction of high performance fiber reinforced cement composites with multiple fine cracks (HPFRCC)", *Concrete Engineering Series* (2008).
16. ASTM, C., 1609/C 1609M-06, "Standard test method for flexural performance of fibre-reinforced concrete (Using beam with three-point loading)", USA, ASTM International (2006).
17. Robins, P. and et al., "Flexural strain and crack width measurement of steel-fibre-reinforced concrete by optical grid and electrical gauge methods", *Cement and Concrete Research*, **31**(5), pp. 719-729 (2001).
18. Shah, S.P., Swartz, S.E. and Ouyang, C., *Fracture Mechanics of Concrete: Applications of Fracture Mechanics to Concrete, Rock and other Quasi-Brittle Materials*, John Wiley & Sons (1995).
19. JSCE-G 552-1999, "Test method for bending strength and bending toughness of steel fiber reinforced concrete", Standard Specification for Concrete Structures, Test Methods and Specifications, JSCE, 362 p. (2005).